



Wifinga-Balk.

Nu han swåfwade fring på det dösliga haf, han
for wida, som jagande falk;
men för fåmpar om bord skref han lagar och rätt.
Will du höra hans Wifinga-balk?

2. "Ej må tåltas å skepp, ej må sofwas i hus:
innom salsdörr blott fiender stå;
Wifing sofwes på sköld och med swärdet i hand, och
till tålt har han himlen, den blå.

3. "Kort är hammarens skast hos den segrande
Thor, blott en aln långt är swärdet hos Frej.
Det är nog; har du mod, gå din fiende när, och
för fort är din flinga då ej.

4. "När det stormar med makt, hissa seglen i topp;
det är lustigt på stormande haf:
låt det gå, låt det gå: den som stryker är seg,
förr'n du stryker, gå hellre i quaf.

5. "Må är fridlyst å land, får ej komma om
bord: war det Freja, hon sweke dig dock;
ty den groppen på kind är den falskaste gropp, och
ett nåt är den flygande lock.

6. "Win är Walfaders dryck, och ett rus är dig
undt, om du endast med sansning det bår:
den som raglar å land, kan stå upp, men till stan,
till den söfwande, raglar du här.

7. "Seglar främare fram, må du skydda hans
skepp, men den swage ej wågre dig tull.
Du är kung på din wåg, han är slaf af sin winst,
och ditt stål är så godt som hans gull.

8. "Guds må skiftas å dått genom tårning och
lott: hur den faller, beklaga ej dig;
men sjökonungen sjelf kastar tårningen ej, han be-
håller blott åran för sig.

9. "Nu syns wifinga=skipp, då är åntring och
strid, det går hett under sköldarne till;
om du wiler ett steg, har du affsed från oss: det
är lagen, gör se'n som du will.

10. "När du segrot, war nöjd: den som beder om
frid, har ej swärd, är din fiende ej;
Wbn är Walhallabarn, hör den blefnades röst: den
är niding som ger henne Nej.

11. "Sår är wifinga=winst, och det pryder sin
man, när på bröst eller panna det står;
låt det blöda, förbind det se'n dygnet är om, men
ej förr, will du helsas för war." —

12. Så han ristade lag, och hans namn med
hwar dag wärte wida på främmande kust,
Och sin life han fann ej på blånande sjö och hans
lämpar de stridde med lust.

13. Men han sjelf satt wid rodet och blickade
mörk, han såg ned i det waggande blå.
"Du är djup; i ditt djup trifwes friden länste,
men hon trifwes ej ofwanuppå.

14. "Är den hwite mig wred, må han taga sitt
swärd, jag will falla, om så är beståmdt;
men han sitter i skyn, sticker tankarna ned, som
förmoderka mitt sinne alltjemt."

15. Dock, när striden är när, tar hans sinne sin
flygt, stiger djerft som den hwilade drn,
och hans panna är klar, och hans stämma är hög,
och som Ljungaren står han i förn.

16. Så han sam ifrån seger till seger alltjemt, han
war trygg på den skummande graf,
och han syntte i Söder båd' bar och står, och så kom
han till Grefelands haf.

17. När han lunderne såg, som ur wågorne stå,
med de lutande templen uti,
hwad han tänkte wet Freja, och Skalden det wet,
I som ålsten, I weten det I!

18. "Här wi skulle ha bort, här är d, här är
lund, här är templet min fader beskref:
det war hit, det war hit jag den ålflade bjöd, men
den hårda i Norden förblef.

19. "Bor ej friden i saliga dalarne der, bor ej
minnet i pelaregång?
och som ålflandes hwiskning är fällornas sorl, och
som brudsång är fåglarnes sång.

20. "Hwar är Ingeborg nu? Har hon glömt mig
alltre'n för gråhårige, wisknande Drott?
Ne! Jag kan icke glömma, jag gäfwet mitt lif, för
att se, för att se henne blott.

21. "Och tre år ha förgått se'n jag skadat mitt
land, den Sagas konungasal;
Stå de herrliga fjällen i himlen ännu? Är det
grönt i min fåderne dal?

22. "På den hög, der min fader är lagd, har jag
satt en lind, männ' hon lefwer ännu?
Och hwem wårdar den spåda? Du jord gif din must,
och din dagg, o du himmel, gif du!

23. "Dock, hwi ligger jag längre på främmande
wåg och tar flätt och flår menskor ihjäl?
Jag har åra alltnog, och det flammande guld, det
lumpna, föraktar min själ.

24. "Der är flagga på mast och den wisar åt norr,
och i norr är den ålflade jord;
jag will följa de himmelska windarnas sång: jag will
styra tillbaka mot Nord."

mem

Manhem.

Det var en tid det bodde uti Norden
En storsint ått beredd för frid som frig.
Då, ingens slaf och ingens herre worden,
Hwar Odalbonde war en man för sig.
Med swärd han röjde wäld, med plogen jorden,
Med lugn för Gud och man han gick sin stig.
Sig sjelf sitt wärn han wiste andra skydda,
Och Kungasöner wärte i hans hydda.

2. Till honom ej från widt afslågsna stränder,
Med skeppen flöto konstiga behof.
Ej främarn musten sög utur hans länder,
Ej slården yppighet hans winst begrof.
Men ålern plöjde han med egna händer,
Hans tillit war hans arm, hans skatt war hof.
Wär konst att njuta år, hans war umbåra,
Och sjelf sig wara nog, war all hans lära.

3. Om han ej öfwad war att sirligt tala,
Hans handslag gällde mer än ed och skrift.
Han drog ej agg inunder miner hala:
Hans hand bar swärd, men ej hans tunga gift.
Han ej förstod med ord en skuld betala,
Och språka om sitt hjertas ömma drift.
Hans hat war eld, hans wänskap gick i öden,
Och med sin Fosterbror han delte öden.

4. Hans lärdom war ej stor. Han wiste lida
Och lesa som en man. Hwad wet' wi mer?
Wi weta huru sol och stjernor skrida: —
De öfwer wellingar gå upp och ner.
Wi apa åttan, kunna wapen smida,
Men ej det mod, som emot faran ler.
För lyckan krypande wi slås ont bröddet.
Han upprätt stod och brottades med ödet.

5. Och föll han och — han aldrig hördes quida,
Han tåligt drog hwad lag som men'skan fått.
Med fåfång suck han bad ej plågan bida:
Han tiggde ej om lifwets usla lott.
Med färdigt mod att lyda och att strida,
Han bödd ett stålhatt bröst mot lyckans skott.
Allt kan dess nog förta' och allt beståra,
Ej makt att lesa fri, och dö med åra.

6. Se ibland alla folk i alla länder
Att men'skolifwets konst en enda är!
Att sig beherrska sjelf ehwad som händer,
Att ej bli slaf, och minst af sitt begär.
Så widt som solen ljus åt werlden tänder,
Dig all erfarenhet det wittne bär:
Blott den är man, som wet att tåligt lida,
Blott den är man, som djerfs med ödet strida.

7. Af dessa dygder fordom Manhem nämdes,
Ty det war fosterland för manlig dygd.
Wid blotta namnet welligheten stråmades,
Och tänkte rodnande sin egen blygd.
Här, der ur klippans hållar jernet tåmdes,
Hon grundades den ewigt fria bygd:
Och när åt bojan folken tyckts sig lemna,
Då kommo Nordens Söner att dem hämma.

8. Så tänkte man i våra fäders dagar,
Ur hon förswunnen denna tid af makt?
Hwad mer, om Tysklands lärdom öf behagar,
Och Gallien föder öf med lust och prast,
Och Indien flå'r öf, Cap wårt win öf lagar,
Om lika många band de på öf lagt?
Hwad mer om tusen skatter till öf hwälfwa,
Och wi då äga allt och ej öf sjelfwa!

9. Och Nordens Son Europas flård församlar
Och känner allt, men ej att vara fri:
Af Hus ej ser, af idel wisdom samlar,
Tills lust och maktighet deß herrar bli;
Och, då deß sköda lycka slutligt ramlar,
In wekligt bjdjer hopplöshetens skri,
In trotsigt will åt ddet wdrdnad låra,
Och talar hdygt om sina faders åra!

10. En slaf är den, som usla lustar jaga,
Om fedjan aldrig skramlat fring deß sot.
Blott det är dygd, att handla och fördraga
Med enfald och med kraft och utan knot.
Det blott en wisshet finns — att emottaga
Med lugn sin lott oaktadt ddets hot:
Du fåfångt söker den fring wida jorden
Om i ditt bröst den ej är nedlagd worden.

11. På segerrika marker Swensken tråder,
Der berg och skogar tala forntids bragd.
Wäcks ej han af den sång, som stormen quåder
Ut kämpens stoft, der han i hdyg är lagd?
Kan han fbrgåta sina stora fader,
Och ibland deras skuggor stå försagd?
Steg då med deras ått och deras seder
Då Nordens kraft i graswens sköte neder?

12. Nej! Menom det, de fordna bygders tempel,
För ewigheten rest på denna jord!
Är ej den med naturens egen stämpel
Till manlighetens starka boning gjord?
Upplifwom dem, de forntida exempel
Af åra, kraft och tro uti vår Nord.
Då skola i vårt fall wi åfwen hämnas,
Och Manhems namn på jorden åter nämnas.

~~~~~

Kung Carl, den unge hjelte,  
Han stod i röf och dam.  
Han drog sitt swärd från bälte  
Och bröt i striden fram.  
"Hur Swenska stålet biter,  
Kom, låt oss pröfwa på.  
Ur wågen, Moskowiter,  
Trifft mod, I gofar blå!"

2. Och en mot tio ställdes  
Af retad Wasa-son.  
Der flydde, hwad ej fälldes;  
Det war hans lärospån.  
Tre Konungar tillhopa  
Ej skrefwo pilten bud.  
Lugn stod han mot Europa,  
En skägglös Dundergud.

3. Gråhårad statskonst lade  
De snaror ut med hast:  
Den hdyge yngling sade  
Ett ord och snaran brast.  
Hdygbarmad, smärt, gullhårig  
En ny Aurora kom:  
Från kämpen tsugu-årig  
Hon wände ohörd om.

4. Der slog så stort ett hjerta  
Uti hans Swenska barm,  
I glädje som i smärta  
Blott för det rätta warm.  
I med och motgång lifa,  
Sin lyckas öfwerman,  
Han kunde icke wisa,  
Blott falla kunde han.

5. Se! Nattens stjernor blösa  
På grafven längese'n,  
Och hundra-årig mösa  
Betäcker Hjeltens ben.  
Det herrliga på jorden —  
Förgånglig är dess lott.  
Hans minne uti Norden  
Är snart en saga blott.

6. Dock — än till sagan lyfnar  
Det gamla sagoland,  
Och dwergalåten tyfnar  
Mot resen efterhand.  
Än dwäljs i Nordens lundar  
Den höga anden quar.  
Han är ej död, han blundar:  
Hans blund ett sekel war.

7. Vd, Swea, Endå wid griftern,  
Din störste son göms der.  
Läs nötta minnesskriften,  
Din hjeltes dikt hon är.  
Med blottadt hufvud stiger  
Historien dit och lär,  
Och Swenska äran wiger  
Sin segerfana der.

---

Säljes för 2 R. Banco i Bruzelii Bokläddor i Upsala och  
Carlstad. — På samma ställen säljas styckewis eller i parti  
många hundrade slag wisor och historier. I parti, då minst  
24 ark köpas, erhållas de till hälften af det påtryckta priset.

---

Upsala, Em. Bruzelius, 1832.